

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA PRO PARLAMENT

Dne 11. prosince 2019 byla v Praze podepsána Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Bangladéšské lidové republiky o zamezení dvojímu zdanění v oboru daní z příjmu a o zabránění daňovému úniku a vyhýbání se daňové povinnosti. Za vládu České republiky Smlouvu podepsala místopředsdkyně vlády a ministryně financí Alena Schillerová.

Vláda ČR vyslovila souhlas se sjednáním tohoto dokumentu usnesením č. 192 ze dne 18. března 2019.

Rozvoj všestranných a vzájemně výhodných hospodářských vztahů je jedním z cílů české zahraniční politiky.

Možné dvojí zdanění je nežádoucí, neboť snižuje příjmy, které fyzickým a právnickým osobám (rezidentům) jednoho státu plynou ze státu druhého. Může se jednat zejména o příjmy z provádění stavebních, montážních, výzkumných a jiných činností, z využívání patentů a jiných průmyslových práv, technických znalostí a zkušeností, výrobně technických poznatků, z úroků, majetkových účastí, výrobní a technické kooperace a z jiných zdrojů. Dvojí zdanění postihuje také např. příjmy z využívání autorských práv k dílům literárním, uměleckým a vědeckým, penze, příjmy ze zaměstnání a příjmy výkonných umělců a sportovců.

Protože příčinou vzniku mezinárodního dvojího zdanění příjmu je kolize daňových zákonů dvou suverénních států, může být takovéto zdanění účinně vyloučeno jen takovým opatřením těchto států, které je vzájemně koordinováno mezinárodní daňovou smlouvou.

Ve vzájemných daňových vztazích mezi Českou republikou a Bangladéšem existuje v současné době bezesmluvní vztah.

Předkládaná daňová smlouva byla připravena na základě vzorových modelů OECD a OSN, přičemž samozřejmě odráží i vnitrostátní právní předpisy obou zemí. Smlouva přispěje k objektivnímu rozdělení práva na daň z jednotlivých druhů příjmů mezi oba státy, tj. mezi stát zdroje a stát skutečného vlastníka příjmu.

Sjednání této smlouvy o zamezení dvojímu zdanění, jejíž neexistence bývá označována za jednu z překážek rozvoje vzájemných hospodářských vztahů mezi oběma státy, zvýší právní jistotu případných investorů obou států. Její uzavření ani provádění nebude mít přímý dopad na státní rozpočet. Celkový přínos plynoucí z aplikace této smlouvy bude v praxi záviset na budoucím rozvoji jednotlivých forem hospodářské spolupráce.

Osobní a věcný rozsah Smlouvy je vymezen v člancích 1 a 2.

Protože Smlouva řeší kolize daňových zákonů, které jsou součástí právních soustav dvou různých svrchovaných států, byly v zájmu jednotnosti výkladu výrazy důležité pro její aplikaci definovány v člancích 3 až 5, přičemž všeobecné definice obsahuje článek 3.

Příjmy právnických a fyzických osob jednoho smluvního státu mohou být zdaněny zásadně ve státě, jehož je osoba tzv. daňovým rezidentem (definován v článku 4). Ve druhém smluvním státě mohou být zdaněny jen za podmínek a v rozsahu, které jsou stanoveny výslovnými ustanoveními příslušných článků Smlouvy.

Definice konceptu „stálá provozovna“ je uvedena v článku 5, přičemž platí, že kritérium existence stálé provozovny je rozhodné, kromě jiného, pro účely stanovení toho, zda zisky podniku jednoho smluvního státu mohou být zdaněny ve státě druhém, pokud tam daný podnik přímo vykonává svou činnost.

Příjmy z nemovitého majetku, z jeho užívání nebo pronajímání mohou být podle článku 6 zdaněny ve státě, kde se takovýto majetek nachází.

Podle článku 7 Smlouvy mohou být zisky z činnosti podniku jednoho smluvního státu přímo vykonávané ve druhém smluvním státě zdaněny v tomto druhém státě tehdy, jestliže má tento podnik v tomto druhém státě k dispozici trvalé místo k výkonu činnosti (tzn. stálou provozovnu), jehož prostřednictvím tam vykonává svou činnost. Nad rámec tohoto základního pravidla, mohou být v tomto druhém státě rovněž zdaněny zisky vážící se k prodeji zboží stejného či podobného druhu jako je zboží prodávané prostřednictvím existující stálé provozovny (tzv. „force of attraction“).

Článek 8 určuje, jakým způsobem mohou být zdaňovány zisky plynoucí z provozování různých dopravních prostředků (lodí či letadel) v mezinárodní dopravě, přičemž je výslovně stanoveno, že takovéto zisky nezahrnují za daných podmínek např. zisky z pronájmu těchto dopravních prostředků (takový příjem se zdaňuje dle čl. 12 Smlouvy). Výraz mezinárodní doprava je přitom definován v článku 3 Smlouvy.

Ustanovení článku 9 umožňují daňové správě upravit základ daně na takovou výši, která odpovídá objektivním podmínkám, jestliže došlo k daňovému úniku skrytým převodem zisku mezi podniky obou smluvních států spojenými kapitálově nebo personálně.

Zdaňování dividend (článek 10), úroků (článek 11) a licenčních poplatků a poplatků za technické služby (článek 12) je v zásadě rozděleno mezi oba smluvní státy, avšak ve státě zdroje příjmu nesmí přesáhnout hranici stanovenou příslušnými ustanoveními článků 10, 11 a 12. Určité druhy úroků (např. ty z úvěrů zaručených vládou) však zdanění ve státě svého zdroje nepodléhají vůbec.

Článek 13 Smlouvy upravuje zdanění zisků ze zcizení majetku, tj. prodejů nebo převodů majetku, a s ním spojeného vlastnického práva, nikoliv však zdanění příjmů z pronájmu nebo jiné formy užívání majetku.

Zdanění příjmů pobíraných z titulu výkonu činnosti převážně fyzickými osobami je upraveno ustanoveními článků 14 – 20, které tak pojednávají např. o zdaňování příjmů ze závislé činnosti, penzí apod.

Článek 21 upravuje zdanění všech dalších druhů příjmů, které nejsou výslovně uvedeny v předchozích ustanoveních Smlouvy.

Článek 22 určuje, jak se postupuje v daňovém řízení ve státě, ve kterém je skutečný vlastník příjmu daňovým rezidentem, aby nebyl podruhé zdaněn jeho příjem, který byl podle příslušných ustanovení Smlouvy zdaněn ve druhém smluvním státě. Pro daňové rezidenty obou smluvních států je pro daný účel stanovena metoda tzv. prostého zápočtu daně zaplacené ve druhém smluvním státě, přičemž platí, že je pro daňové rezidenty České republiky zajištěna aplikace domácího zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ze kterého vyplývá, za splnění všech zákonných podmínek, možná aplikace metody vynětí, a to pro případ příjmů pobíraných z titulu výkonu závislé činnosti.

Smlouva zajišťuje rovné soutěžní podmínky pro organizace a občany obou smluvních států tím, že upravuje zásadu rovného nakládání, umožňuje neformální řešení sporů při jejím výkladu a provádění, a rovněž tak výměnu informací v kontextu daní všeho druhu

a pojmenování mezi příslušnými úřady smluvních států, a to v souladu s mezinárodně uznávanými standardy vypracovávanými na úrovni OECD a podporovanými např. G20 apod. (články 23, 24 a 25).

Článek 26 Smlouvy potvrzuje daňové výsady některých skupin osob (tj. diplomatů a konzulárních úředníků) vyplývající z jiných mezinárodních dohod.

Článek 27 především dává smluvním státům právo odepřít výhody plynoucí ze Smlouvy v případech jejího zneužití. Představuje omezení výhod z této smlouvy, pokud by jejich získání nebylo v souladu s účelem této smlouvy.

Závěrečná ustanovení upravují podmínky vstupu Smlouvy v platnost, počátek její účinnosti a možnost její výpovědi (články 28 a 29).

Sjednání této smlouvy o zamezení dvojímu zdanění nevyžaduje změny v českém právním řádu, nedotýká se závazků z jiných mezinárodních smluv, kterými je Česká republika v současné době vázána.

Smlouva není v žádném případě v rozporu se zásadou rovnoprávného postavení mužů a žen.

Členství České republiky v EU nemá dopad na sjednání této smlouvy. Sjednávání daňových smluv je svrchovanou záležitostí každého členského státu EU. Návrh Smlouvy je plně slučitelný s právem EU.

Smlouva, přestože je po formální stránce sjednána jako smlouva mezi vládou České republiky a vládou Bangladéšské lidové republiky, má v České republice standardně charakter smlouvy prezidentské a předkládá se po jejím podpisu a před její ratifikací prezidentem republiky Parlamentu ČR k vyslovení jeho souhlasu podle článku 49 písm. a) a e) Ústavy ČR, protože upravuje práva a povinnosti osob, resp. věci, jejichž úprava je vyhrazena zákonu.

Ustanovení Smlouvy budou mít po splnění všech podmínek podle Ústavy ČR při konkrétní aplikaci přednost před ustanoveními vnitrostátních právních předpisů.

V Praze dne 18. prosince 2019

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.